

ULTRAFILTERS

Een *filter* op een verzameling X is een familie, $\mathcal{F}$, van deelverzamelingen van X met de volgende eigenschappen

- (1) $\emptyset \notin \mathcal{F}$ en $X \in \mathcal{F}$;
- (2) als $F, G \in \mathcal{F}$ dan $F \cap G \in \mathcal{F}$; en
- (3) als $F \in \mathcal{F}$ en $F \subseteq G$ dan $G \in \mathcal{F}$.

Filters worden veel gebruikt om convergentie in willekeurige topologische ruimten te definiëren en beschrijven.

Een *ultrafilter* is een filter dat maximaal is ten opzichte van de inclusierelatie: een filter $\mathcal{U}$ is een ultrafilter als voor elk filter $\mathcal{F}$ met $\mathcal{U} \subseteq \mathcal{F}$ geldt dat $\mathcal{U} = \mathcal{F}$. Ultrafilters worden nog meer gebruikt dan ‘gewone’ filters: als punten in topologische ruimten, om de Niet-standaard Analyse te onderbouwen, in de modeltheorie by het maken van modellen, ...

In dit project bekijken we een aantal kwantitatieve problemen over ultrafilters, zoals

- (1) Hoeveel ultrafilters zijn er op een verzameling?
- (2) Hoeveel verzamelingen zijn er nodig om een ultrafilter te beschrijven?
- (3) Hoeveel verschillende typen ultrafilters zijn er?

LITERATUUR

- [1] W. W. Comfort and S. Negrepontis, *The Theory of Ultrafilters*, Die Grundlehren der mathematischen Wissenschaften in Einzeldarstellungen. Band 211, Springer-Verlag, Berlin, 1974.